

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.35.097/2014/6.szám

A Kúria a Sipos & Moskovits Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek az Ivanovits Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. november 5. napján kelt 9.K.27.188/2013/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.188/2013/6. számú ítéletét és az alperes 261/1001/6 546/50/2011. számú határozatát - az elsőfokú közigazgatási határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint elsőfokú- és 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes földhasználati joga 2010. március 31-ével megszűnt a P. .../1, ..., .../17, .../18, .../80, valamint a .../2 hrsz.-ú ingatlanok vonatkozásában. A tulajdonosi jogokat gyakorló Bükki Nemzeti Park Igazgatóság pályázati felhívást tett közzé és 2011. április 27-ével haszonbérleti szerződést kötött harmadik személyekkel a kérdéses területek hasznosítására.

A felperes 2011. május 13-án kérelmet nyújtott be kedvezőtlen adottságú területen (KAT támogatás) történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás igénybevételére a 2011-es év vonatkozásában. Az igényelt területek között megjelölte azokat is, amelyek vonatkozásában a fentiek szerinti - szerződésen alapuló - földhasználati jogosultsága megszűnt. A felperes a közigazgatási eljárásban bejelentette az elsőfokú hatóságnál, hogy a kérdéses területek használati viszonyai vonatkozásában pert kezdeményezett a Füzesabonyi Városi Bíróság előtt. Az elsőfokú hatóság közigazgatási eljárását a bíróság jogerős döntésének meghozataláig végzéssel felfüggesztette.

A felperes 2012. június 12-én képviselője útján tájékoztatta az elsőfokú hatóságot, hogy a peres eljárás kereseti kérelmének jogerős elutasításával befejeződött. Kérte a közigazgatási eljárás folytatását és a jogerős bírósági ítéletnek megfelelően módosította támogatási kérelmében az igényelt parcellák megjelölését.

Az elsőfokú hatóság 2012. augusztus 29-én kelt határozatával a felperes kérelmét 35.846 forint támogatási összeg erejéig elfogadta, egyebekben elutasította. A területalapú támogatások következő három évének terhére 5.468.258 forint levonást állapított meg.

A felperes fellebbezése folytán eljárta alperes 2012. december 7-én kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolása értelmében az elsőfokú hatósági eljárás során megtartott adategyeztetés, valamint 3 alkalommal lefolytatott helyszíni ellenőrzés eredményeként, figyelemmel a 25/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Támogatási rendelet) 5. § (1), valamint 9. § (1) bekezdésére megállapította, hogy a MO5LC-U-10 fizikai blokkazonosítójú blokkban a 2-es, a M4V4H-C-10 azonosítóval jelölt fizikai blokkban a 12-es és 29-es, a M55QH-9-10 fizikai azonosítóval ellátott blokkban a 13-as, a M5PAH-E-10 azonosítóval jelölt blokkban a 15-ös és 31-es, végül a M9XD0-C-10 fizikai blokkazonosítójú blokkban 35-ös tábla tekintetében a felperes nem tudta igazolni földhasználati jogát. A felperes földhasználati jogát földhasználati lapokkal avagy az igényelt gazdálkodási év első napjától annak teljes időtartamára kiterjedő bérleti szerződéssel kellett volna igazolnia. A gazdálkodási év 2010. szeptember 1-től 2011. augusztus 31. napjáig tartott, a felperes ebben az időszakban földhasználati lappal, bérleti szerződéssel nem rendelkezett.

Mivel a felperes támogatási kérelmét annak tudatában nyújtotta be, hogy az igényelt területek közül 5 tábla esetében földhasználati jogosultságát igazolni nem tudja, ezért esetében a 1122/2009/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 73. cikk (1), (2) bekezdése szerint kimentési ok alkalmazása fel sem merülhet.

A felperes keresete folytán eljárta Egri Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) a felperes keresetét elutasította.

A Bíróság ítéletét a felperes keresete alapján indult polgári perben született jogerős ítéletre alapította és megállapította, hogy felperes alaptalanul hivatkozott a kérdéses földterületekkel kapcsolatos földhasználati jogosultságára. Figyelemmel a támogatási időszakra (2010. szeptember 1. és 2011. augusztus 31.) a felperes pernyertessége esetén is csupán a támogatási év meghatározott részében, 2011. április 27-étől állt volna fenn haszonbérleti szerződése az igényelt földterületek vonatkozásában. A felperes ebben az esetben sem felelt volna meg a Támogatási rendelet 9. § (1) bekezdésében foglalt kritériumoknak, következésképpen az alperesi hatóság jogosan és jogszerűen utasította el a felperes támogatási kérelmét. A Bíróság megállapította azt is, hogy a polgári perrel kapcsolatos tájékoztatás nem meríti ki az EK rendeletben szabályozott „tényszerű, pontos információ” jogosultsági feltételekhez igazodó kritériumát.

A felperes felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a Bíróság új határozat meghozatalára kötelezését, másodlagosan az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú közigazgatási szerv új határozat hozatalára utasítását kérte.

A felperes álláspontja értelmében azzal, hogy a felperes a közigazgatási eljárás során a kérelmét meghatározott földterületek vonatkozásában visszavonta, az első fokon eljáró közigazgatási szervnek az eljárást részlegesen meg kellett volna szüntetni. Ennek elmaradásával az alperesi hatóság megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

A Bíróság ítéletében nem értékelte a kereseti kérelemben foglalt azon hivatkozást, amely szerint a felperes még az alperesi ellenőrzést megelőzően jelezte az alperesnek az igényelt parcellák meghatározott részével kapcsolatos pert. Támogatási kérelmét a tényleges helyzetnek megfelelően kellett volna elbírálni és a felperes által ténylegesen művelt 29,9 hektárra megállapítani a jogosultságát. A Bíróság ezt a kereseti hivatkozást nem vizsgálta, ezért az ítélet a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközően törvénysértő volt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás során megállapította, hogy jogszabályváltozás folytán az alperes jogutóda az alperes. Az egyes törvényeknek a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXV. tv. 51. § alapján, 2014. július hó 16. napjától a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal

Központi Szerv alperesi jogelőd helyébe az alperes lépett, ezért jelen perben a Pp. 328. § (1) bekezdés alapján 2014. július hó 16. napjától az alperes jár el az alperes jogutódaként.

A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelem alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a Bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően, minden körülmény figyelembe vétele mellett, valamint a támogatási kérelem benyújtásával összefüggő felperesi vétkekesség helyes értékelése mellett hozta-e meg jogerős ítéletét.

Az alperes határozatában alkalmazott EK rendelet 73. cikk (1) és (2) bekezdései értelmében a „(...) támogatáscsökkentéseket és támogatás köréből való kizárásokat nem kell alkalmazni, ha a mezőgazdasági termelő tényszerűen pontos információt nyújtott be, vagy másképpen bizonyítja, hogy nem vétkes.” A (2) bekezdése szerint „[a]z I. és II. fejezetben előírt támogatáscsökkentéseket és támogatás köréből való kizárásokat nem kell alkalmazni a támogatási kérelem azon részeivel kapcsolatban, amelyekre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő írásban értesíti az illetékes hatóságot arról, hogy a támogatási kérelem nem helytálló, illetve a benyújtása óta helytelenné vált, ha a mezőgazdasági termelőt még nem értesítették az illetékes hatóság helyszíni ellenőrzés elvégzésére irányuló szándékáról, és az illetékes hatóság még nem értesítette a mezőgazdasági termelőt a kérelemben található bármiféle szabálytalanságról.

Az első albekezdésben említett, a mezőgazdasági termelő által szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezi.”

Az EK rendelet idézett rendelkezése kimentési szabály: mentesül a termelő a jogsértő magatartáshoz fűződő szankciók alól, ha bizonyítja a jogsértésben való vétlenségét, illetve kérelme jogsértő részét azt megelőzően módosítja, hogy az alperes előtt annak gyanúja felmerülne.

A perbeli esetben a történeti tényállás eseménysora a felperes vétlenségét támasztja alá:

Szemben a Bíróság ítéleti megállapításával a Kúria arra helyezte a hangsúlyt, hogy a felperes a kérelem 2011. május 13-i benyújtásakor nem földhasználati jog hiányának tényét, hanem annak vitatott jellegét tudhatta biztosan. A tisztázás érdekében polgári pert kezdeményezett, amelyről az alperes elsőfokú hatóságát tájékoztatta. A közigazgatási eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmét a hatóság megalapozottnak ítélte és az eljárását a jogerős ítélet meghozataláig végzésével felfüggesztette.

Ennek ellenére, figyelmen kívül hagyva a Ket. 32. § (8) bekezdésében foglaltakat, lefolytatta eljárását: 2011. október 13-án adategyeztetésre, 2011. november 9-én, 22-én, és 30-án helyszíni ellenőrzésre került sor.

A polgári perben 2011. november 14-én meghozott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság 2012. június 7-én helyben hagyta: a felperes előtt ekkor vált bizonyossá az, hogy az igényelt parcellák jelentős részében, 252,95 hektár vonatkozásában nem tudja igazolni földhasználati jogosultságát, ezért 2011. májusában benyújtott kérelme túligénylést tartalmaz. Eleget téve az elsőfokú hatóság felfüggesztésében foglalt kötelezettségének, 2012. június 12-én bejelentette, hogy jogerősen pert vesztett, egyben módosította támogatási kérelmét, amelyet immár 29,9 hektárra tartott fenn. A „szolgáltatott információ a támogatási kérelemnek a tényleges helyzethez igazodó kiigazítását eredményezte” [EK rendelet 73. cikk (2) bekezdés második fordulata].

Az alperes elsőfokú hatósága ezt követően több mint két hónappal, 2012. augusztus 29-én hozta meg elsőfokú határozatát, amelyben figyelmen kívül hagyta saját felfüggesztő végzését és amelyet olyan eljárási cselekmények kapcsán tett megállapításokra alapított, amelyek a Ket. 32. § (8) bekezdése értelmében hatálytannak minősültek. Az alperes mindennek ellenére helyben hagyta az elsőfokú hatóság határozatát.

Az EK rendelet 73. cikk (1) és (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint a felperessel szemben szankciót alkalmazni vétkessége esetén lehetett volna jogszerűen. A felperesi kérelem jogszerű módosításának lehetőségét éppen az alperes elsőfokú felfüggesztő végzése adta meg. A felfüggesztő végzéssel az alperes esélyt látott a felperes földhasználati jogának bizonyítására, ez pedig kizárta a felperes támogatási kérelemmel kapcsolatos vétkességének megállapíthatóságát. A felperes pervesztességének és kérelme módosításának bejelentését az EK rendelet 73. cikk (2) bekezdése alapján az alperesnek helyesen úgy kellett volna értékelnie, hogy „(...) a mezőgazdasági termelő írásban értesíti az illetékes hatóságot arról, hogy a támogatási kérelem nem helytálló, illetve a benyújtása óta helytelené vált.”

Az elsőfokú hatóságnak a felfüggesztő ok megszűnését követően eljárásában a módosított kérelmet kellett volna elbírálnia.

A kifejtettek értelmében a Kúria megállapította, hogy a Bíróság ítélete - és megelőzőleg az alperes - a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközően figyelmen kívül hagyott lényeges körülményeket, amelyek a jogerős ítélet meghozatala és a felperesi „túligénylés” szempontjából relevánsak voltak. Ezért a Kúria az ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Pp. 270. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó 339. § (1) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A megismételt eljárásban az alperes a 2012. június 12-i felperesi bejelentést és a 29,9 hektár igényelt területre módosított kérelmet köteles elbírálni.

A Kúria a pervesztes alperest a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a felperes elsőfokú- és felülvizsgálati eljárási költségeinek a megfizetésére.

A felperes a felülvizsgálati eljárásban lerótt 70.000 forint eljárási illetéket - pernyertességére tekintettel - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 32. § (2) bekezdése alapján visszaigényelheti.

Az alperes az Itv. 5. §-a alapján személyes illetékmentességet élvez, ezért az eljárási illeték az állam terhén marad.

Budapest, 2015. február 17.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró